

Guia docent de l'assignatura "Pràcticum III"**2011/2012**

Codi: 102063

Crèdits ECTS: 12

Titulació	Pla	Tipus	Curs	Semestre
2500798 Educació primària	896 Graduat en Educació Primària	OB	3	A

Contacte

Nom : Ana Maria Margallo Gonzalez

Email : AnaMaria.Margallo@uab.cat

Utilització d'idiomes

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Algun grup íntegre en anglès: No

Algun grup íntegre en català: Sí

Algun grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

Es recomana haver fet el Pràcticum I i estar matriculat de les següents assignatures de segon curs:

- Aprenentatge i desenvolupament II
- Llengües i aprenentatge
- Gestió i Innovació a l'aula de matemàtiques.

Objectius i contextualització

El *Pràcticum III* està pensat perquè els alumnes aprofundeixin en l'anàlisi i la comprensió dels processos d'ensenyament i aprenentatge i del desenvolupament humà a l'etapa d'educació primària. Aquestes pràctiques es porten a terme de forma intensiva durant un període de set setmanes, afavorint d'aquesta manera una immersió de l'estudiant a l'escola: en un primer moment, l'estudiant elaborarà les reflexions sobre la pràctica docent a partir de l'observació sistematitzada i de l'anàlisi; i en un segon moment, l'estudiant haurà de poder intervenir com a professional i orientar les seves reflexions a partir de la seva actuació, que serà proporcional a la durada de les pràctiques.

Sense perdre de vista el conjunt de tota l'etapa, l'alumne/a farà el seguiment d'un grup-classe en un cicle determinat. Per tal d'aprofundir en el coneixement dels processos d'ensenyament-aprenentatge, aquesta assignatura està impartida per professors de tres departaments que treballaran de forma coordinada:

- Departament de Psicologia Bàsica, Evolutiva i de l'Educació
- Unitat de Didàctica de la Llengua i la Literatura
- Unitat de Didàctica de la Matemàtica

En síntesi, la finalitat principal d'aquestes pràctiques consisteix a aplicar aquestes competències professionals com a futurs mestres per a l'anàlisi, el disseny i el desenvolupament dels processos d'ensenyament-aprenentatge en dues àrees fonamentals del currículum d'Educació Primària: llengües i matemàtiques.

Competències i resultats d'aprenentatge

1550:EEP02 - Dissenyar, planificar i avaluar processos d'ensenyament i aprenentatge, tant de forma individual com en col·laboració amb altres docents i professionals del centre.

1550:E02.02 - Analitzar les diferències entre els estudiants com un recurs per l'aprenentatge i no com un problema.

1550:E02.03 - Coordinar-se amb els altres docents en el plantejament educatiu i en la concreció de les tasques d'ensenyament-aprenentatge.

1550:E02.04 - Identificar les barreres a l'aprenentatge i mobilitzar els recursos per atendre la diversitat.

1550:E02.05 - Planificar activitats de llengua i matemàtiques, explicitant la seva intencionalitat didàctica.

1550:E02.06 - Justificar l'adequació de les activitats de llengua i matemàtiques dissenyades al grup classe en què impartiran.

1550:E02.07 - Establir criteris d'avaluació per a les activitats planificades que sorgeixin del mateix procés d'ensenyament i aprenentatge.

1550:E02.11 - Identificar les relacions entre els objectius educatius de les diferents àrees i les oportunitats de desenvolupament de capacitats i competències específiques de l'alumnat

1550:EEP03 - Abordar amb eficàcia situacions d'aprenentatge de llengües en contextos multiculturals i plurilingües.

1550:E03.06 - Identificar la incidència dels contextos multiculturals i multilingües en situacions d'aprenentatge de llengües i tenir-los en compte en el disseny de propostes d'ensenyament de llengua i literatura.

1550:E03.07 - Identificar la incidència dels contextos multiculturals per a l'aprenentatge de les matemàtiques i tenir-los en compte en el disseny de propostes d'ensenyament de matemàtiques.

1550:EEP04 - Fomentar la lectura i el comentari crític de text dels diferents dominis científics i culturals continguts al currículum escolar.

1550:E04.06 - Identificar la relació entre les activitats de lectura observades al centre amb les orientacions sobre l'ensenyament i aprenentatge de la comprensió que es desprenen dels models explicatius dels processos de lectura.

1550:E04.07 - Incorporar la comprensió lectora en el disseny d'activitats

1550:E04.08 - Comprendre les diferències entre alumnes i les dificultats específiques que alguns experimenten en l'àmbit de la lectura per gaudir i per aprendre

1550:EEP14 - Reflexionar entorn les pràctiques d'aula per tal d'innovar i millorar la tasca docent. Adquirir hàbits i destreses per a l'aprenentatge autònom i cooperatiu i promoure'l entre els estudiants.

1550:E14.07 - Avaluar la intervenció de llengua i matemàtiques portada a terme contrastant els resultats amb els objectius formatius de la proposta i ser capaç de proposar modificacions de millora.

1550:E14.08 - Compartir amb els companys que fan les pràctiques al mateix centre el desenvolupament de les experiències d'aula i discutir la seva adequació al grup classe.

1550:E14.09 - Aprendre de manera permanent i reflexionar de manera crítica com a docents, fent recurs a processos de recerca-acció compartits per a la millora i la innovació de la pràctica docent.

1550:EEP15 - Conèixer i aplicar a les aules les tecnologies de la informació i de la comunicació.

1550:E15.03 - Quan sigui necessari, seleccionar els usos de les TIC eficaços per a l'aprenentatge i integrar-los en el disseny de les propostes didàctiques de llengua i de matemàtiques de manera significativa

1550:G01 - Desenvolupar un pensament i un raonament crític i saber comunicar-se de manera efectiva, tant amb les llengües pròpies com en una tercera llengua.

1550:G01.05 - Descriure i explicar els fets i situacions relacionats amb els processos d'ensenyament i aprenentatge observats i viscuts. Interpretar, contrastar i argumentar segons els propis criteris.

1550:G01.09 - Analitzar i avaluar críticament les situacions d'ensenyament i d'aprenentatge des de la perspectiva de l'escola inclusiva

1550:MP62 - Adquirir un coneixement pràctic de l'aula i de la gestió de la mateixa.

1550:MP62.01 - Identificar les maneres de gestionar el temps, l'espai i la organització social de l'aula.

1550:MP62.03 - Fer ús i valorar el llenguatge oral i escrit a l'aula (entre el professor i els alumnes i entre els mateixos alumnes) com eina per a la negociació de significats i la construcció conjunta de

coneixements

1550:MP63 - Conèixer i aplicar els processos d'interacció i comunicació a l'aula i dominar les destreses i habilitats socials necessàries per tal de fomentar un clima d'aula que faciliti l'aprenentatge i la convivència.

1550:MP63.01 - Identificar les estratègies que afavoreixen la interacció i la comunicació a l'aula per crear un bon clima d'aprenentatge i de convivència

1550:MP63.02 - Utilitzar estratègies que afavoreixin la interacció i la comunicació a l'aula en situacions d'aprenentatge de la llengua, la literatura i les matemàtiques

1550:MP65 - Relacionar teoria i pràctica amb la realitat de l'aula i del centre.

1550:MP65.03 - Relacionar l'experiència viscuda als centres amb els models teòrics sobre ensenyament de la llengua i les matemàtiques explicitant les diferents fonts

1550:MP65.05 - Fer ús de conceptes teòrics i principis educatius per interpretar fets, situacions i processos d'aula i de centre.

1550:MP65.06 - Documentar-se a partir de la lectura d'articles, de fonts bibliogràfiques i de propostes i recursos didàctics per tal d'interpretar i donar resposta a les necessitats de suport específic dels alumnes.

1550:MP66 - Participar en l'activitat docent i aprendre a saber fer, actuant i reflexionant des de la pràctica.

1550:MP66.01 - Participar en la preparació, desenvolupament i regulació de les tasques quotidianes d'aula i realitzar propostes per a la seva millora

1550:MP66.02 - Comprendre la necessitat de vincular principis i idees amb actuacions concretes, mitjançant la pràctica reflexiva i la identificació d'estratègies de resolució de problemes.

1550:T03 - Treballar en equips i amb equips (del mateix àmbit o interdisciplinar).

1550:T03.12 - Treballar col·laborant amb els companys en les diverses tasques compartides a l'aula i a la universitat

1550:T07 - Analitzar i reconèixer les pròpies competències socioemocionals (en termes de fortaleces, potencialitats i debilitats), per tal de desenvolupar aquelles que siguin necessàries en el desenvolupament professional.

1550:T07.05 - Avaluació de les pròpies fortaleces, potencialitats i debilitats al llarg de la seva estada al centre, entendre com poden influir en la docència i reflexionar per trobar els elements de la seva pràctica que han incidit en aquesta evolució.

Continguts

1. Anàlisi de les pràctiques observades a l'aula:

Descripció, interpretació i valoració de les situacions d'ensenyament i aprenentatge a l'aula, més específicament en les àrees instrumentals.

Anàlisi de l'atenció a la diversitat de ritmes d'aprenentatge

Descripció de les activitats i plantejaments de la tutoria

Anàlisi dels processos de comunicació i interacció a l'aula

Anàlisi dels processos d'organització social i aprenentatge a l'aula

Anàlisi de la convivència, plantejament i estratègies de resolució de conflictes

2. Disseny i experimentació de propostes d'ensenyament i aprenentatge diversificades segons necessitats. Des de l'anàlisi del currículum d'Educació Primària:

Seqüenciació d'activitats d'aprenentatge i avaluació formativa

Anàlisi dels processos d'aprenentatge en relació als processos d'ensenyament

Experimentació de metodologies que promouen la cooperació i l'autonomia en l'aprenentatge

3. La professió de mestre: funcions, estratègies , tècniques i actituds professionals

Autoanàlisi i autoregulació de la pròpia pràctica i processos d'aprenentatge

Metodologia

Seminaris i tutories individuals i col·lectives

Presentació, intercanvi, discussió i avaluació de les observacions realitzades i dels processos dissenyats en petit grup.

Disseny i anàlisi de les intervencions d'ensenyament i aprenentatge de matemàtiques i llengua i sobre el tractament de la diversitat.

Reflexió sobre el propi procés d'aprenentatge

Estada al centre de pràctiques

Estada en el centre educatiu: observació, participació i elaboració d de documents.

Elaboració de diari de camp i notes d'observació.

Estudi de les situacions quotidianes al centre educatiu: tipus d'activitats i dinàmiques a l'aula, específicament a l'àrea de llengua i a la de matemàtiques.

Aplicació de les intervencions d'ensenyament i aprenentatge de matemàtiques i llengua.

Treball autònom

Recerca de informació i documentació

Anàlisi i estudi de la realitat escolar

Disseny d'intervencions a l'àrea de matemàtiques i llengua

Elaboració de la carpeta d'aprenentatge

Preparació d'exposicions orals per al seminari

Activitats formatives

Activitat	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Seminari i tutories individuals o col·lectives	22	0.88	1550:E02.02 , 1550:E02.04 , 1550:E02.05 , 1550:E02.07 , 1550:E03.07 , 1550:E04.07 , 1550:E14.07 , 1550:E14.09 , 1550:G01.05 , 1550:MP66.02 , 1550:MP65.06 , 1550:MP65.05 , 1550:MP65.03 , 1550:MP63.02 , 1550:MP63.01 , 1550:MP62.03 , 1550:MP62.01 , 1550:G01.09 , 1550:T07.05 , 1550:T03.12 , 1550:E15.03 , 1550:E14.08 , 1550:E04.08 , 1550:E04.06 , 1550:E03.06 , 1550:E02.06
Tipus: Supervisades			
Estada al	203	8.12	1550:E02.02 , 1550:E02.04 , 1550:E03.07 , 1550:E04.08 , 1550:E15.03 ,

centre de pràctiques			1550:MP62.03 , 1550:MP65.05 , 1550:T03.12 , 1550:MP66.02 , 1550:MP66.01 , 1550:MP63.01 , 1550:MP62.01 , 1550:E14.08 , 1550:E04.06 , 1550:E03.06 , 1550:E02.03
Tipus: Autònomes			
Treball autònom	75	3.0	1550:E02.02 , 1550:E02.05 , 1550:E02.07 , 1550:E03.07 , 1550:E04.07 , 1550:E14.07 , 1550:T07.05 , 1550:MP66.02 , 1550:MP65.06 , 1550:MP65.05 , 1550:MP65.03 , 1550:MP63.02 , 1550:MP63.01 , 1550:MP62.03 , 1550:MP62.01 , 1550:G01.09 , 1550:E15.03 , 1550:E14.09 , 1550:E04.08 , 1550:E04.06 , 1550:E03.06 , 1550:E02.06 , 1550:E02.04 , 1550:E02.03

Avaluació

Són requisits per a ser avaluat el compliment del 100% d'assistència a l'horari del centre de pràctiques i el compliment d'un mínim del 80% d'assistència als seminaris de tutoria de la facultat.

Cadascun dels blocs d'activitats (tutories, estada a centre i carpeta d'aprenentatge) han de ser superats per obtenir una valoració positiva.

És obligatori lliurar els documents de la carpeta d'aprenentatge amb correcció lingüística i en el termini fixat.

A continuació es detallen els criteris d'avaluació de cada activitat.

Tutories

Participació

Assistència a les tutories

Lliurament dels documents

Estada al centre de pràctiques

El grau de professionalitat

El nivell d'anàlisi i participació

La col·laboració amb el mestre

Les relacions amb el grup classe

Les intervencions portades a terme

La capacitat de reflexió sobre tot el procés de pràctiques

Carpeta d'aprenentatge

Treball individual sobre:

- Les observacions realitzades al centre
- Les intervencions d'aula i la seva anàlisi
- La reflexió sobre el propi procés d'aprenentatge

Activitats d'avaluació

Activitat	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
-----------	-----	-------	------	--------------------------

Carpeta d'aprenentatge	40%	0	0.0	1550:E02.02 , 1550:E02.04 , 1550:E02.05 , 1550:E02.11 , 1550:E02.07 , 1550:E02.06 , 1550:E03.06 , 1550:E04.07 , 1550:E14.09 , 1550:MP65.06 , 1550:MP65.05 , 1550:MP65.03 , 1550:MP63.02 , 1550:MP63.01 , 1550:MP62.03 , 1550:MP62.01 , 1550:G01.09 , 1550:E15.03 , 1550:T07.05 , 1550:MP66.02 , 1550:E14.07 , 1550:E04.06
Estada al centre de pràctiques	30%	0	0.0	1550:E02.03 , 1550:E02.05 , 1550:E04.07 , 1550:E04.06 , 1550:MP63.02 , 1550:MP66.01 , 1550:T03.12 , 1550:MP66.02 , 1550:MP65.05 , 1550:E14.09 , 1550:E04.08
Tutories	30%	0	0.0	1550:E02.02 , 1550:E02.03 , 1550:E02.05 , 1550:E02.07 , 1550:E03.06 , 1550:E04.06 , 1550:E04.08 , 1550:E14.08 , 1550:E15.03 , 1550:MP65.06 , 1550:MP65.05 , 1550:MP65.03 , 1550:MP63.02 , 1550:MP63.01 , 1550:MP62.03 , 1550:MP62.01 , 1550:G01.09 , 1550:G01.05 , 1550:T03.12 , 1550:MP66.02 , 1550:E14.09 , 1550:E14.07 , 1550:E04.07 , 1550:E03.07 , 1550:E02.11 , 1550:E02.06

Bibliografia

Camps, A. (coord.) (2003). *Seqüències didàctiques per aprendre a escriure*. Barcelona: Graó

Colomer, T. (2010). *Introducción a la literatura infantil y juvenil actual*. Madrid: Síntesis.

DECRET 142/2007, de 26 de juny, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments de l'educació primària. Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya. DOGC núm. 4915 29/06/2007. (Pàg. 21822)
<https://www.gencat.cat/diari/4915/07176074.htm>

Direcció General de l'Educació Bàsica i el Batxillerat. Generalitat de Catalunya (2009) [Del currículum a les programacions. Una oportunitat per a la reflexió pedagògica a l'educació bàsica](http://phobos.xtec.cat/edubib/intranet/). Document extret de: <http://phobos.xtec.cat/edubib/intranet/>

A la pàgina:

<http://phobos.xtec.cat/edubib/intranet/index.php?module=Pages&func=display&pageid=144>

Duran, D.; Giné, C. i Marchesi, A. (2010). *Guia per a l'anàlisi, valoració i reflexió de pràctiques inclusives*. Barcelona: Departament d'Educació. Generalitat de Catalunya. Extret de:

http://www20.gencat.cat/docs/Educacio/Home/Arees_actuacio/educacio_inclusiva/col_lectio_educacio_inclusiva

Fons, M. (1999). *Llegir i escriure per viure*. Barcelona: La Galera

Huguet, T. (2006). *Aprendre junts a l'aula. Una proposta inclusiva*. Barcelona: Graó.

Lerner D. (2001). *Leer y escribir en la escuela: lo real, lo posible y lo necesario*. México: Fondo de Cultura Económica

NCTM (2003). "Principios y estándares para la educación matemática". Sociedad Andaluza de profesores de matemáticas, Granada.

Ribas, T; Milian, M. (2009): "Les pràctiques als centres educatius en la formació del futur professorat de llengua", Articles, 49, pp.63-81.

Rico, L. (coord.) (1997). *Bases teóricas del currículo de matemáticas en educación secundaria*. Madrid: Síntesis.

Rico, L. (2006). "Marco teórico de evaluación en PISA sobre matemáticas y resolución de problemas". *Revista de Educación*. Extraordinario 2006, pp.75-294.

Stacey, K. y Groves, S. (1999). *Resolver problemas: estrategias (Unidades para desarrollar el razonamiento matemático)*. Narcea: Madrid (Traducció i adaptació de Mª Luz Callejo)

TAL Team (2001). Children learn mathematics. Freudenthal Institute and National Institute for Curriculum Development.

TAL Team (2005). Young children learn measurement and geometry. Freudenthal Institute and National Institute for Curriculum Development.

Webs:

Currículum i organització. Departament d'ensenyament. Generalitat de Catalunya

<http://phobos.xtec.cat/edubib/intranet/>